

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Speculum Monasticum

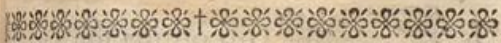
In Quo Totius Religiosæ disciplinæ Casus, Regulæ & difficultates clarè videntur, breviter explicantur & resolvuntur Canone, rationibus & Patrum auctoritatibus

Philippus <a Domina Nostra Septem Dolorum>

Augustæ Vindellicorum, 1688

Cap. XLVII. De Defensione.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40761

CAPUT XLVII.

De rerum defensione.

SUMMARIUM.

- Quid sit defensio, & an impediri possit à iudice, vel principe lege, vel statuto.*
- An aliquibus reis possint denegari defensiones.*
- An aliquis possit renunciare suis defensionibus sibi à jure debitibus.*
- Quomodo & an possit se defendere contra iudicem.*
- Quomodo possit se defendere contra delictum.*
- Quomodo possit se defendere contra testes.*
- An possit defendere se contra propriam confessionem.*
- Utrum iudex teneatur reum defendere, ipso non se defendente, vel nesciente se defendere.*

CA-

I. Um omnia sint favorabilia Reo, jus habet se defendendi, ideo, quid sit defensio sciendum est. Dicitur autem, quod defensio est propul-

sio injusti gravaminis imminentis reo querelato, quod ab eo tollitur, excipiendo, ist est, allegando ea, quæ faciunt ad infirmandum, & annullandum illa, quæ contra ipsum producuntur in processu ex parte querelantis, judicis, & testium, estque hæc defensio de jure naturæ, in *Clementina pastoralis 2. de sentent. & re judic. Farinac. quest. 39. num. 1. 18.* & alii omnes nullo discrepant. Unde neque à judice, neque à principe (quamvis supremo) tolli aut impediri potest, quacumque lege, vel statuto, quia ordinatur ad innocentiam tuendam iniquè querelati, vel malè gravati in modo procedendi in causa; ubi enim est iusta offensio, ibi reprobata est defensio, cum non sit legitima, *Barthol. in l. ut vim, ff. de justit.*

Hoc tamen intelligi debet dupliciter, scilicet, quoad substantiam, in quantum quilibet innocens uti potest remediis ordinatis ad tuendam propriam innocentiam, & in hoc sensu à nullo tolli potest, nec impediri, cum sit de jure naturæ; & quoad modum se defendendi introductum à legibus, seu Statutis; & hunc modum princeps tollere, aut variare potest, quia, quod homo ponit, homo tollere & variare potest; Legislator enim

im sicut legem ponere potest, ita & tollere; & hoc nulla etiam difficultas est: ita *Farinacius* quest. 39. num. 23. de principe, & num. 26. de iuramento, & num. 26. de consuetudine, quæ non potest tollere defensionem, quoad substantiam.

II. Defensiones non possunt denegari sub pretextu procedenti de plano, & postpositis articulis juris, nec in delictis atrocissimis, nec præterita mala fama, neque excommunicato, nec convicto simul & confesso, neque blasphemus, neque sodomita, & c. Probantur istæ septem artes: Prima, quia tenetur iudex admittere defensiones legitimas, & substantiales, non autem exceptiones dilatorias, & frustratorias, ut ex-
 reise in *Clement. sepe, de verbor. significatione*, quia defensio est unum de substantialibus, quod nullo iudice omitti potest, sicut nec ab ipso principe. Secunda probatur, quia atrocitas delicti tollere non potest, quod natura concedit, etiam in crimine hæresis, *Farinacius quest. 39. num. 44. & 44.* Tertia probatur, quia mala fama potest fallere, cum sit indicium extrinsecum & remotum, non tollens, quod natura concedit. Quarta, quia nec Diabolo denegatur *ex cap. in re de except.* Quinta, quia potest se retractare, & poenitere. Sexta, quia possunt testes pati exceptionem. Septima, quia, si sodomita est solum indicatus, potest indicia eliminare, si est convictus, possunt testes pati exceptionem, & si est confessus, potest se tueri à pœna ordinaria.

Negari

Negari tamen possunt insigni latroni & simili-
libus facinoribus, & delictis notoriis ex flagranti, & pro-
delicto; quia ex notorietate eorum manifestum est. Sec-
est, non indigere defensionibus, quia nullo sunt
gravati, & ita omnes: non obstante, quod in ali-
quibus etiam notoriis ex flagranti delicto locum
habeat defensio; quia notorietas facti ex se non
tollit, quod est à natura concessum, nam etsi fra-
ctum sit notorium, non tamen omnino patet cri-
men; potest enim fieri, quod v. g. occiderit ad
sui defensionem, vel quod rem suam acceperit, &
non fuerit furatus alienam, *Farinacius quasi. 21.
num. 72. & 78. & num. 103. ad 110.*

III. Reus potest renunciare apicibus juris à
jure inductis ad sui defensionem spectantibus,
non autem defensionem quoad substantiam, eti-
amsi dicat se certò scire, eas sibi non competere,
& si eis renunciaret, potest revocare renunciatum
in notoriis verò, & repertis in flagranti delicto,
admittitur, & valet renunciatio.

IV. Multis modis reus se defendere potest,
sed quatuor potissimum, & primario contra judi-
cem, opponendo illi multa. Primò, quod sit
jus inimicus capitalis, ob aliquam injuriam gra-
vem receptam, *text. in cap. veniens de jurejurando;*
Felinus in cap. repellantur de accusat. n. 6. Et
hoc est, quia crudelis dicitur, qui famam suam
negligit, ideò necessario reputatur inimicus; &
licet judex se inimicum non ostendat, sufficit ta-
men,

ni & simi- si reus justam causam inimicitiae allegave-
 ex flagrantia & probaverit, *cap. cum oporteat 19. de ac-*
 manifestum. Secundo, si est affinis, vel consanguineus
 nullo sunt relantis, aut alterius interessati in causa, *cap.*
 quod in ali- *l. 4. q. 8.* Tertio, si sit excommunicatus, vel si
 ictu locum de ipsum antea accusaverit de aliquo crimine
 i ex se non capitali, ex quo oritur capitalis inimicitia, *Gloss.*
 nam et si fa- *cap. licet de arbitr.* Quod etiam procedit, et si
 o patet cri- accusatio non sit criminis capitalis, scilicet, pro-
 ceciderit ad cendo suam, vel suorum injuriam *l. 1. §. 1.*
 ceperit, & *ff. de jurejurando.* Unde in omni casu
 s *quasi. 21.* accusatorem appellat inimicum, & ubi est a-
 bus juris a- mus offendendi, licet sine effectu, talis prae-
 e & antibus- sumitur inimicus, accusatione nulla resultante, ex
 tiam, et in- proci injuria paratur inimicitia gravissima, *Bar-*
 ompetere; *l. in l. 3. finali, §. de adimend. legat.* Item ca-
 unciatum; talis inimicitia dicitur contracta, quotiescum-
 ti delicto, que offensus directe, vel indirecte se vendicaret.
 ere potest, tum detinens, & detentus in vinculis ad invi-
 ontra judi- tum praeferuntur inimici. Dicens etiam se ini-
 quod sit e- cum esse, & censetur inimicus *cap. inquisitio-*
 riam gra- *§. ad hac, verbo, aut etiam adversus eas, de ac-*
 jurejur an- *l. 1. §. 1.* Item ex minis praeferuntur inimicitia, *Gloss.*
 ut. n. 6. Et *licet, ff. de arbitr.* Item ex verbis & litteris;
 nam suam- uria item uni facta intelligitur facta omnibus
 imicus; & cognatione usque ad 4. gradum, *cap. cum o-*
 sufficit ta- *portat de accusat.* Item inimicus praeferuntur, qui
 men, salutem, quem salutare solitus erat, *cap. si ini-*
 tur inimicus, *Gloss. in cap. Si quis Diaconus,*
 in

in verbo, & inimicos, dist. 50. Judex de recenti re concilatus, tanquam suspectus repellitur.

V. Contra delictum reus defenditur I. prescriptione temporis annorum viginti à die commissi delicti, eo enim temporis spatio praescribitur omnis accusatio criminalis, *l. quadam, Cod. de falso*, quoad poenam corporalem; quod si agitur ad restitutionem interesse alicujus, usque ad 30. annum protrahitur. Sed hæc actio est extincta ratione voti paupertatis regularium in crimine verò adulterii, ad quinque annos actio praescribitur, *l. mariti §. hoc quinquennium ff. ad l. Juliam, de adult. & stupro.* In simplici fornicatione spatio trium annorum actio praescribitur.

Secundò, exceptione rei judicatae, si aliàs super eisdem fuerit absolutus, vel condemnatus, denuò super eisdem judicari non debet.

Tertiò, ex evidentia facti, ut si constat delictum, de quo inquiritur, minus fuisse commissum, puta, quia talis, qui dicitur vulneratus, & ipse vulnera non habet.

Quartò, probando contrarium, loco, & tempore, & c. scilicet, tali die eram alibi, & in tali loco, talis exceptio probata concludenter operatur absolutionem, *Gloss. in cap. bona 1. in verbo, per rerum naturam, de elect.*

VI. Contra testes opponitur ab accusato, & se defendit, probando inimicitiam, & c. dicta contra judicem, & dicta de testibus, *capite praecedenti*, praesertim, si falsus, si singularis, si impossibilia

recenti re-
ur.

ur I. prae-
a die com-
prae scribi-
dam, Cod.
quod si agi-
s, usque ad
est extin-
in in crimi-
actio prae-
um ff. ad l.
ci fornica-
scribitur.
alias super
tus, denuo

instat deli-
e commif-
eratus, &
o, & tem-
, & intali
nter ope-
in verbo,
cusato, &
& c. dicta
pate prae-
si impossi-
bilia

VII. Contra denique propriam confessio-
nem potest opponere reus, & se defendere, si ip-
sae confessio facta fuerit, ipso aegrotante, aut
in errorem; si ex sola confessione, & aliunde
non constet de delicto, nec adsint indicia, pro-
terea ex tali confessione, non potest accusatus
condemnari.

VIII. Reo non se defendere tenetur iudex
in confessiones suas invenire, l. si non defendantur ff.
de poenis; debet enim ex officio supplere
ignorantiam accusati, se de-
fendere nesci-
entis.

CA-